



НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Освітня програма «Сольний спів»

Назва дисципліни	Охорона та гігієна голосу
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Сольний спів»
Статус дисципліни	Вільний вибір
Мова викладання	Українська
Кількість ЄКТС кредитів	4 кредити
Структура дисципліни (розподіл за видами та годинами навчання)	Лекції – 44 годин Семінарські – 12 годин Модульний контроль – 8 годин Самостійна робота – 56 годин
Форма підсумкового контролю	Залік
Графік (терміни) вивчення дисципліни	2 курс, 4 семестр
Програмні компетентності	Загальні компетентності: ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 12. Здатність працювати автономно. ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності вокаліста.

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

СК 8. Здатність здійснювати диригентську діяльність у вокальному ансамблі.

СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу у вокальній музиці.

СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

СК 15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську / продюсерську/ аранжувальну діяльність в сфері музичного мистецтва.

СК 16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

	<p>СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології вокально-виконавської, диригентської та педагогічної діяльності.</p> <p>СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у вокальному виконавстві та музичній педагогіці.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>РН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння мистецтвом сольного співу на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності артиста-вокаліста.</p> <p>РН 2. Володіти методами та навичками сольного та ансамблевого співу, репетиційної роботи та концертних виступів.</p> <p>РН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.</p> <p>РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>РН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.</p> <p>РН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.</p> <p>РН 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.</p> <p>РН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських інтерпретацій.</p> <p>РН 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (вокального ансамблю, хору).</p> <p>РН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.</p> <p>РН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в практичній виконавській діяльності.</p> <p>РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>РН 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.</p> <p>РН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання вокалу.</p> <p>РН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>РН 16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципи організації мистецьких заходів, закладів культури та</p>

	<p>музичної освіти. РН 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.</p>
<p>Анотація (зміст) дисципліни</p>	<p>1. Дисципліна «Охорона та гігієна голосу» розкриває поняття людського голосу з позицій медицини, ознайомлює студентів з особливостями будови співочого апарату, механізму звукоутворення, охорони та гігієни голосу, профілактики голосових розладів та пропонує основи здорового способу життя.</p> <p>Об'єктом вивчення є голосовий апарат, фоніатричні аспекти виховання співацького голосу.</p> <p>Мета дисципліни: розвиток знання і розуміння методів та механізмів роботи голосового апарату, надання майбутнім фахівцям знань з основ охорони голосу, процесу звукоутворення з метою виявлення шкідливих і небезпечних факторів, опанування навичок профілактики захворювань органів звукоутворення, визначення заходів щодо гігієни та охорони голосу.</p> <p>Завдання дисципліни: навчити здобувачів вищої освіти вмінні застосовувати на практиці принципи гігієни голосу, знати методи профілактики захворювань голосового апарату, володіти засобами самостійного, правильного використання методів фізичного виховання та зміцнення здоров'я, формування здорової голосової культури, не шкідливого режиму роботи вокаліста.</p> <p>2. Зміст за модулями, темами.</p> <p>Структура навчального курсу складається з 4 змістовних модулів. Кожен модуль включає в себе лекції, практичні заняття та самостійну роботу здобувачів, які завершуються контролем рівня засвоєння якості програмного матеріалу.</p> <p>Змістовний модуль 1: «Голос. Поняття фоніатрії, історичний аспект»</p> <p>1.1. Мета та завдання дисципліни «Охорона та гігієна голосу» 1.2. Будова голосового апарату. Анатомія і фізіологія гортані. Вікові особливості трансформації голосу.</p> <p>Змістовний модуль 2: «Вокальне дихання»</p> <p>2.1. Органи дихання. Їх будова і функції. 2.2. Взаємозв'язок дихання з іншими частинами голосового апарату. Типи співацького дихання.</p> <p>Змістовний модуль 3: «Практика та методологія гігієни голосу»</p> <p>3.1. Види співу за психофізіологічною та виконавською природою. Види атаки звуку. 3.2. Періоди становлення голосу. Специфіка жіночого, чоловічого та дитячого голосу. Мотивація співака.</p>

	<p>Змістовний модуль 4: «Професійна охорона голосу»</p> <p>4.1. Режим роботи вокаліста та профілактика захворювань голосового апарату та слухового апарату.</p> <p>4.2. Професійна гігієна голосу. Специфіка охорони голосу в професійної діяльності (окремі аспекти трудової дисципліни вокаліста)</p>
<p>Система оцінювання</p>	<p>Форми контролю:</p> <p>1. Оцінювання роботи під час практичних занять – 42 балів (від 0 до 6 за кожне практичне завдання).</p> <p>2. Самостійна робота – 42 бали (від 0 до 6 за кожну самостійну роботу)</p> <p>3. Модульний контроль – 8 балів (від 0 до 2 балів за кожний модуль).</p> <p>4. Диференційований залік – 16 балів.</p> <p>За національною диференційованою шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».</p> <p>За шкалою ECTS: A 90-100, B 82-89, C 74-81, D 64-73, E 60-63, FX 35-59, F 1-34.</p> <p>За національною диференційованою шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».</p>
<p>Якість освітнього процесу</p>	<p>Всі учасники освітнього процесу дотримуються політики доброчесності і сприяють функціонуванню ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.</p>
<p>Сторінка курсу на платформі Google-classroom</p>	<p>https://classroom.google.com/c/NTU4NTM5MDI4OTA2</p>
<p>Література</p>	<p>Публікації науково-педагогічних працівників:</p> <p>1. Вежневць І. Л. «Юрій Гуляєв – співак, людина, зірка». Історія в особистостях. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. Історія в особистостях. До 100-річчя Київської консерваторії. Скорик М., про нього. Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2018. С.366-379</p> <p>2. Мустафаєв Ф. М. Українська вокальна музика ХХ – початку ХХІ століття у педагогічному репертуарі солістів-вокалістів. Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць. 2021. Вип. 39. С. 154-159.</p> <p>3. Овсяннікова Н. Ю. Сольний спів і вокалізи для студентів спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Київ: НАКККіМ, 2016. 52 с.</p> <p>Основна:</p> <p>1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник, видання третє, доповнене та перероблене. Київ: Видавець Бихун В. Ю., 2017.</p> <p>2. Антонюк В. Г. Cantare con raso fiato в теорії співу М. Гарсії та сучасних дослідженнях. Українське музикознавство. 2011. Вип. 37. С. 343-356.</p> <p>3. Антонюк В. Г. Постановка голосу : посібник для музичних</p>

	<p>вузів. Київ: Українська ідея, 2000. 68 с.</p> <p>4. Березан О. І. Органи мовлення: анатомо-фізіологічні та клінічні аспекти. Полтава: РА «Бойко», 2005. 92 с.</p> <p>5. Боярчук О. Д. Анатомія, фізіологія і патологія органів слуху та мови: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Луганськ: Альма-матер, 2008. 175 с.</p> <p>6. Вотріна В. В. Мистецтво співу і вокальна методика М. Е. Донець-Тессейр. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2001. 272 с.</p> <p>7. Герсамія І. Е. К проблеме психологии творчества певца. Тбилиси: Мецниереба, 1985. 164 с.</p> <p>8. Люш Д. Розвиток і охорона співацького голосу. Київ : Музична Україна, 1988. 138 с.</p> <p>9. Комісаров О. В. Початкове навчання співу на фонетичній основі української мови. Київ : ІСДО, 1995. 88 с.</p> <p>10. Кушка Я. С. Методика навчання співу [посібник з основ вокальної майстерності. Тернопіль : Навчальна книга, Богдан, 2010. 288 с.</p> <p>11. Мадішева Т. П. Співак і мова (культура співу мовою оригіналу: теорія і практика). Навчальний посібник. Харків: Штрих, 2002.</p> <p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://vocal.in.ua/gigiena-golosa/ – Музичний сайт, присвячений гігієні голосу 2. http://lor.net – Захворювання голосового апарату 3. http://library.nakkkim.edu.ua/ – електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв 4. http://www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського 5. http://www.info-library.com.ua/ – Електронна бібліотека підручників
Матеріально-технічне, лабораторне, програмне забезпечення дисципліни	Музичні класи навчального корпусу №14 облаштовані мультимедійним та звуковим обладнанням (мікрофони, акустичні системи, музичні центри, мікшерні пульти, програвачі міні дисків, комп'ютери тощо), музичні інструменти – фортепіано і цифрові інструменти. В Академії і гуртожитку (вул. Ярославська) розташовані студії звукозапису. Для самопідготовки – Наукова бібліотека і читальні зали.
Кафедра	<p>Кафедра академічного і естрадного вокалу та звукорежисури: корпус №14, офіс 203</p> <p>Телефон кафедри: (044) 501-94-80</p> <p>Сторінка кафедри на сайті Академії: https://nakkkim.edu.ua/instituti/institut-suchasnogo-mistetstva/kafedra-estradnogo-vikonavstva</p> <p>Імейл кафедри: kev@nakkkim.edu.ua</p>

Викладач



Везневець Ірина Леонідівна кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри академічного і естрадного вокалу та звукорежисури НАКККіМ.

Оперна, концертна співачка, викладач академічного вокалу та теоретичних дисциплін. **Сфера наукових інтересів:** камерно-вокальна музика, практика міжмістецької взаємодії, інтертекстуальність та ітермедіальність як явище мистецтва в просторі культури.

Інша інформація на сайті кафедри:

<https://nakkkim.edu.ua/instituti/institut-suchasnogo-mistetstva/kafedra-estradnogo-vikonavstva>

E-mail: i.vezhnevets@dakkkim.edu.ua